

Ur innehållet:

SAM 2005

Infoträffar & Öppet Hus

Djurbidrag

Kurser

Lantbruks Info

Nr 1 Februari 2005

LÄNSSTYRELSEN
I STOCKHOLMS LÄN

Februari 2005

Lantbruksledaren.....	3
Länsstyrelsens information inför SAM 2005.....	4
Gårdsstödet	5
Stöd för odling av grödor för industri- och energiändamål 2005	10
Miljöersättningar och regionala stöd 2005	12
SAM Internet	14
Tvårvillkor för jordbruket.....	15
Aktuellt om djurbidrag gällande 2004	19
Aktuellt om djurbidrag 2005.....	20
Arrendesynemän	22
”Greppa Näringen” sprider sig till lantbrukarna i Stockholms län!.....	23
Vad är en godkänd betesmark i det nya gårdsstödet?	24
Annonser	25
Telefonlista.....	27

I redaktionen: Lena Andersson Webrink,
Jan Emmervall, ansvarig utgivare, 08-785 49 07
Delar av denna skrift finansieras inom ramen för länsmiljöprogrammet i
Stockholms län av Svenska staten och EU gemensamt.
Utgivningsdag 18 februari 2005.

Lantbruksledaren

Årets första Lantbruksinfo innehåller mycket material om det nya gårdsstödet. Det är dags att lämna in SAM-ansökningarna och vi ser mycket gärna att ni lämnar in ansökningarna så tidigt som möjligt under februari och mars. Det kommer att underlätta vårt fortsatta arbete och bidra till att utbetalningarna kan genomföras på ett bra sätt.

När vi nu går in i det nya gårdsstödet, så kommer vi att utöka årets information ute i länet och ha möten på tio olika platser. Vi kommer att hålla dem på både dagtid och kvällstid, så det finns säkert en tid som passar just dig. Tider och platser hittar du i tidningen.

Vi kommer också att ta emot SAM-blanketter i Norrtälje på eftermiddagen den 30 mars och i Södertälje på eftermiddagen den 31 mars. Vårt Öppet Hus på länsstyrelsen har vi förlängt med en vecka jämfört med tidigare år.

Vi har också planerat in att ha en effektivare organisation för att svara på frågor via telefon.

Helst vill vi att du lämnar in din ansökan via SAM Internet. Det underlättar ditt arbete med ansökan men

det underlättar också handlägningsarbetet för oss.

En ansökan via SAM Internet ökar dina förutsättningar för en korrekt ifylld ansökan. Därmed behöver vi inte skriva brev till dig och begära kompletteringar. Hur du skall göra finns beskrivet längre fram i tidningen. Om du utnyttjar en konsult för att skriva ihop SAM ansökan tänk då på att vissa av dem också kan utnyttja SAM Internet och då måste du ha med dig ditt lösenord.

Nu har vi lyckats få upp delar av Greppa Näringen till Mälardalen. Projektet har tidigare drivits med framgång i södra Sverige. Det är ett sätt för lantbruksnäringen att på frivillig väg uppnå miljömålen utan pålagor. Läs mer om hur det kan komma att påverka ditt arbete.

Lycka till med att lämna in en tidig SAM ansökan helst via Internet.

Jan Emmervall
Lantbruksdirektör

**För anmälan till
SAM Internet:**

**Gå in på Jordbruks-
verkets hemsida
www.sjv.se**

Länsstyrelsens information inför SAM 2005

Länsstyrelsens informationsträffar 2005

Vecka 9

Tisdagen den 1 mars kl 13-16 i Val-
lentuna, Biblioteket, Vallentunasalen,
Tuna torg 9

Onsdagen den 2 mars kl 18,30-21 i
Södertälje
Scandic hotell vid E4-E20

Torsdagen den 3 mars kl 13-16 i
Norrtälje
Roslagens Sparbank

Vecka 10

Tisdagen den 8 mars kl 18,30-21 i
Bro, Säbyholms Naturbruksgymnasium

Onsdagen den 9 mars kl 18,30-21 på
Färingsö, Sångasäby kurs & konferens

Torsdagen den 10 mars kl 13-16 på
Väddö, Vikingahallen, Älmsta

Fredagen den 11 mars kl 10-13 i
Hölö, Församlingshemmet i Hölö

Vecka 11

Tisdagen den 15 mars kl 18,30-21 i
Västerhaninge Berga Naturbruksgymnasium

Onsdagen den 16 mars kl 18,30-21 i
Rimbo, Smedsmora gård, Rimbo

Torsdagen den 17 mars kl 10-13 i
Märsta, Biokällaren, Gamla Folkets
hus vid Centralskolan

Mottagning av SAM 2005 i Norrtälje och Södertälje

Utöver informationsträffarna kommer Länsstyrelsen att ha mottagning av SAM på två platser i länet:

30 mars på Roslagens sparbank i
Norrtälje, kl 13-16
31 mars på Scandic hotell
i Södertälje, kl 13-16

Öppet Hus

Öppet hus kommer att hållas på vardagar från den 5 april till den 20 april, mellan kl 8.30-16.30, på Länsstyrelsen, Hantverkargatan 29 på Kungsholmen.

Ny webbtjänst "Stödguiden"

Här kan du bl a se vilka stöd som just Du kan söka.

Tjänsten finns på
Jordbruksverkets hemsida
(www.sjv.se) från vecka 8.

Gårdsstödet

Den 1 januari 2005 införde Sverige ett nytt jordbruksstöd - gårdsstödet. Gårdsstödet är en del av EU:s reform av den gemensamma jordbrukspolitiken. Gårdsstödet ska bidra till att all produktionen i större utsträckning styrs av konsumenternas efterfrågan i stället för av bi drag. Det nya gårdsstödet är därför inte kopplat till din produktion, vilket innebär att stödet i stort sett är oberoende av vad och hur mycket du producerar.

Gårdsstödet ersätter flera av de stöd som finns idag, bland annat arealersättningen och de flesta av djurbidragen. 75 procent av handjursbidraget kommer dock att finnas kvar.

Vad krävs för att få stöd?

Det krävs att du brukar jordbruksmark och redovisar den på SAM-blanketten eller i SAM Internet. Du ska redovisa all areal av åkermark och betesmark som uppfyller stöd villkoren.

Vad är en stödrätt?

Det finns tre sorters stödrätter:

- Vanliga stödrätter (åkermark och betesmark)
- Stödrätter för uttagen areal
- Särskilda stödrätter

För det antal hektar mark som du redovisar i SAM 2005 kommer du att få motsvarande antal stödrätter (en stödrätt/ha). Stödrätterna ger dig rätt att få gårdsstödet utbetalt.

Vanliga stödrätter

Vanliga stödrätter kan antingen ha ett värde för åkermark eller ett värde för betesmark.

Stödrätt för åkermark, ges för mark som är lämplig att plöja och som är redovisad som åkermark i SAM-blanketten.

Du får stödrätt för betesmark, dvs mark som används till bete, som inte är lämplig att plöja, som inte är skog, och som redovisas som betesmark i SAM 2005.

Du tilldelas också stödrätter med värde för betesmark för den åkermark som legat i vall 1998-2003, och där det inte skördats ensilage under 2003.

Grund- och tilläggsbelopp

En stödrätt består av ett grundbelopp, tilläggsbelopp eller både grund- och tilläggsbelopp.

Tilläggsbelopp

Tilläggsbeloppet baseras på genomsnittet av en andel av vissa av de bidrag som du fått för åren 2000-2002.

De bidrag som ligger till grund för detta belopp är Am- och dikobidrag, Extensifieringsbidrag samt Slaktbidrag.

Du som haft dessa bidrag under de s.k. referensåren ska ha fått meddelandet "Underlag för beräkning av ditt tilläggsbelopp" från Jordbruksverket i oktober 2004.

Ditt tilläggsbelopp kommer att fördelas på alla dina stödrätter, förutom på dina stödrätter för uttagen areal.

Till och med den 15 maj 2005 kan du i vissa fall föra över ditt tilläggsbelopp till en annan jordbrukare inom din region. Efter detta datum är det inte möjligt att föra över enbart tilläggsbeloppet. När stödrätten är fastställd utgör tilläggsbeloppet och grundbeloppet en enhet och går inte att dela upp.

Men om någon av följande händelser sker senast den 15 maj 2005 kan du föra över enbart tilläggsbeloppet:

- köp av helt eller del av företag med mark
- arv och generationsskifte som sker genom gåva
- ändring av företagsform
- sammanslagning av flera företag till ett nytt
- uppdelning av ett företag till flera nya

Den som har ökat sin produktion sedan referensperioden har man möjlighet att ansöka ur den Nationella reserven (ansökan ska ha kommit in 15 februari 2005).

Om man har minskat sin produktion och minskningen har skett före den 15 maj 2004 kan eventuell neddragning ske av tilläggsbeloppet om minskningen motsvarar mer än 1000 euro.

Mer information finns i broschyren "Gårdsstödet - om tilläggsbelopp och stödrätter"

Stödrätter för uttagen areal

Ni som ansöker om gårdsstödet 2005, och har en sammanlagd produktion på 92 ton eller mer, kommer att få en viss procent areal med stödrätter för uttagen areal (se tabell s.7). Den procentandelen måste vara uttagen areal varje år. Detta gäller oavsett om ni anmäler mer eller mindre areal som uttagen enligt tabellen nedan. Anmäler ni mindre areal kommer ni inte få full ersättning för gårdsstödet.

Arealen som är uttagen areal kan flyttas runt mellan skiften bara uttagsplikten uppfylls varje år.

Lantbruksenhetens hemsida: www.ab.lst.se/lantbruk

Tabell: Uttagsplikten 2005 i % av åkermarken för olika regioner för dem som har en sammanlagd produktion på 92 ton eller mer.

Region	Minst antal hektar åkermark i SAM	Fastställd avkastning ton/ha	Uttagsplikt i % av åkermarken
2	20,16	4563	8,4
3	22,59	4071	7,3
4	26,57	3462	5,8

Uttagsplikten räknas på all areal som är anmäld som åkermark i SAM, undantaget areal som var vall under åren 1998-2003 och som redovisats under punkten K i SAM 2005, och där det inte skördats ensilage år 2003 (se broschyr ”Anvisningar till SAM”).

Odling kontrollerad av KRAV

Du som bedriver ekologisk produktion och har den helt kontrollerad av KRAV får odla på all din åkermark. Du behöver inte träda någon mark eller odla industri- eller energigrödor för att få utbetalning för de stöd-rätter för uttagen areal som du tilldelas 2005.

Särskilda stödrätter

Särskilda stödrätter kommer bara att tilldelas ett fåtal brukare.

Det berör dem som har ett tilläggsbelopp som grundar sig på slaktbidrag eller am- och dikobidrag där det inte varit krav på foderareal åren 2000-2002. För mer information se broschyren ”Gårdsstödet 2005”

Stödrätternas värde

För betesmark är grundbeloppet samma för hela Sverige, 125 euro per hektar, medan det för åkermark delas in i 5 regioner. I Stockholms län är regionerna 2, 3 och 4 aktuella (se tabellen s. 8).

Tabell: Stödrätternas värde, euro per stödrätt

Region	Vanlig stödrätt Stödrätt för uttagen areal*	Vanlig stödrätt med värde för betesmark**
2	240	125
3	200	125
4	155	125

*) Preliminärt värde; **) Fast värde

Tilldelning av stödrätter

Stödrätter delas endast ut under år 2005. Vissa grupper kan dock söka ur den nationella reserven även under kommande år.

Stödrätten måste utnyttjas minst en gång under en treårsperiod.

Det är möjligt att överlåta stödrätter. För mer information, se broschyren "Gårdsstödet 2005".

Den som brukar marken 2005 ansöker om stödrätter i SAM 2005.

Stödrätten tilldelas den som ansöker. Stödrätten blir inte knuten till marken som den söktes för 2005, utan kan användas på annan mark 2006 om inget annat har avtalats skriftligt.

Utbetalning

Utbetalningen av gårdsstödet kommer att ske i början på år 2006. För att få gårdsstödet krävs att stödet

uppgår till 100 euro (c:a 900 kr).

Utbetalningen kommer att ske i kronor.

Ansökan Gårdsstöd 2005

Blanketten SAM 2005 ska användas vid ansökan om anslutning och utbetalning av gårdsstödet. SAM-blanketten används också som vanligt vid ansökan om utbetalning för miljöstöd, regionala stöd mm. SAM-ansökan kan med fördel göras på Internet. Gå in på Jordbruksverkets hemsida www.sjv.se och anmäl dig redan idag.

Blanketten kan lämnas in fr o m februari men absolut senast den 20 april skall den vara Länsstyrelsen tillhanda. Har ni inte sökt stöd tidigare, hör av er omgående till Länsstyrelsen för att få information och kundnummer.

Blockareal

På blanketten ”Sammanställning 2005” finns era block upptagna och redovisade med en areal, så kallad blockareal. Det är den areal som finns på det utritade blocket på kartan.

Är du ensam brukare på blocket ska du söka för blockarealen. Anser du att blockarealen är felaktig måste du visa detta genom att rita nya blockgränser på kartan.

Ingen areal som överskrider blockarealen kommer godkännas om inte ovanstående gjorts.

Anders Larsson
08-785 49 14

OBS! Nytt om blockarealen!

Kommunicering kommer ske med samtliga som översökt något block.

Även små avvikelser kan bli aktuella för kommunikering

Viktigt att tänka på!

- Börja nu!
- Läs igenom broschyren ”Anvisningar till SAM 2005”
- Använd blockarealen
- Använd SAM Internet

Stöd för odling av grödor för industri- och energiändamål 2005

Energigrödor

Det särskilda stödet för odling av energigrödor som inte odlas på uttagen areal kommer även att finnas i år, och är på maximalt 45 euro per hektar. Stödet kommer att betalas ut maximalt om inte garantiarealen inom EU överskrids.

Kontrakt ska finnas för samtliga grödor och lämnas in **senast den 15 maj** till Länsstyrelsen. Kontrakten ska lämnas in av både odlare och uppköpare. Efter skörd ska leveransförsäkringen skickas in till Länsstyrelsen. För ettåriga energigrödor ska leveransförsäkringen lämnas in senast den 1 februari 2006. För fleråriga energigrödor ska leveransförsäkringen lämnas in senast den 15 december skördeåret. För mer information se broschyren *"Stöd för odling av industri- och energiändamål 2005"* som kan beställas hos Länsstyrelsen.

Energiskog för eget bruk

Från och med 2005 är det tillåtet att odla energiskog för framställning av bränsle för att producera energi eller biobränsle vid det egna företaget, samt för uppvärmning i företaget. En försäkransblankett ska skickas in tillsammans med SAM-blanketten. Använd blankett "Försäkringen - energiskog skördeåret 2005". Jordbrukaren måste ställa en säkerhet på 60

euro per hektar till Jordbruksverket. En vågsedel skall sedan efter skörd eller senast den 15 december skickas in till Länsstyrelsen. Energiskogen ska förädlas senast den 31 juli 2007 om den skördades 2005, och en förädlingsdeklaration ska då lämnas in. Brukaren ska föra journaler på energiskogen som odlas för eget bruk. För mer information se broschyren *"Stöd för odling av industri- och energiändamål 2005"*, som kan beställas hos Länsstyrelsen.

Ansökan

Utöver kontraktet ska skiften, som odlas med energigrödor, förutom grödkod, även markeras med ett kryss i kolumn 3E i SAM-blanketten. SAM-blanketten ska senast den 20 april ha inkommit till Länsstyrelsen.

OBS! Energiskog som odlas utöver uttagsplikten är inte stödberättigad i gårdsstödet om det inte finns kontrakt för energigrödor på den överstigande arealen. Det är alltså viktigt att söka energigrödstödet och upprätta ett kontrakt med en förste förädlare för den areal som överstiger uttagsplikten (se exempel ovan på nästa sida).

Exempel:

Olle har 100 ha åkermark, varav 10 ha odlas med energiskog. Marken ligger i region 3 och uttagsplikten är då 7,3%.

Olle kommer att tilldelas stödrätter för uttagen areal på 7,30 ha. På resterande areal med energiskog 2,70 ha (10-7,30) kommer inga stödrätter tilldelas om inte kontrakt upprättas med en förste förädlare och ansökan om utbetalning görs i kolumn 3E i SAM. Om skiftet är på 10 ha måste skifte delas upp på A- och B-skifte där 7,30 ha redovisas med grödkod 65 och kryss i kolumn 4 för uttagen areal och 2,70 ha redovisas med grödkod 65 och kryss i kolumn 3E. Det är inte möjligt att kryssa både i kolumn 4 och 3E på samma skifte.

Industri- och energigrödor på uttagen areal

Det är även fortsättningsvis tillåtet att odla industri- och energigrödor på uttagen areal och få gårdsstöd för denna areal. Det är dock inte möjligt att på den areal som är uttagspliktig, enligt gårdsstödet, söka det extra energigrödstödet.

Hanteringen av stödet är väldigt lik energigrödstödet med kontrakt och leveransförsäkran men med den skillnaden att leveransförsäkran ska inkommit till Länsstyrelsen senast

den 15 november skördeåret annars kan ingen utbetalning av gårdsstödet göras.

Ansökan

I SAM-blanketten ska skiften som odlas med industri- och energigrödor förutom grödkod även markeras med ett kryss i kolumn 4 uttagen areal. För mer information se broschyren *"Stöd för odling av industri- och energiändamål 2005"* som kan beställas hos Länsstyrelsen.

Grödor, förutom grödkod, även markeras med ett kryss i kolumn 4, uttagen areal. För mer information se broschyren *"Stöd för odling av industri- och energiändamål 2005"* som kan beställas hos Länsstyrelsen.

Proteingrödstöd

Det extra stödet för proteingrödor kommer att finnas även i år. Stödet är på 55,57 euro per hektar för baljväxter som skördas efter mjölkmodsnadsstadiet. Överskrider maxarealen för EU kommer den extra ersättningen att reduceras. Stödet lämnas för grödkoderna 30, 32, 33 eller 34. Observera att du ska ange grödkod 34 för blandningar av baljväxter och stråsäd.

Anders Larsson
08-785 49 14

Miljöersättningar och regionala stöd 2005

Inför 2005 kommer det att bli några förändringar när det gäller ersättningar till betesmarker och vallodling. Ny ersättning för flerårig vallodling kommer att införas och ersättningar till kompensationsbidrag och betesmark höjs.

Ny ersättning för vallodling

En ny ersättning för odling av slåtter- och betesvall samt flerårig frövall på åkermark införs 2005.

Ersättningen lämnas för de områden där kompensationsbidrag inte lämnas, d v s utanför stödområde 5:a och 5:b.

Åtagandet är femårigt och gäller hela perioden 2005-2009. Årlig ersättningsnivå är 300 kr /ha.

All vall skall skötas enligt stödreglerna under hela åtagandeperioden enligt följande:

- Inga kemiska bekämpningsmedel (vallen får dock brytas kemiskt)
- Vallen ska årligen betas eller slås, skörden skall föras bort
- Vallen skall ligga obruten minst tre vintrar i följd

Ansökan

Ansökan om 5-årigt åtagande för vallodling görs på en speciell blankett ”Åtagande 2005 — Miljöersättning för vallodling, stödperiod 2005-2009”.

Blanketten skickas ut till dem som har mark i stödberättigat område. Sista dag för ansökan är **20 april 2005**.

Regionala stöd – kompensationsbidrag 2005

Kompensationsbidrag för vall och betesmark lämnas i stödområde 5:a och 5:b förutsatt att du har ett djur-innehav (tackor, getter eller nötkreatur) på ditt företag.

Ansök i SAM 2005 i rutan under C på sidan 1. Kom ihåg att ange antalet tackor och getter.

Ange produktionsplatsnummer där dina nötkreatur kommer att vara inrapporterade under räkningsperioden. Räkningsperiod för nötkreatur som är underlag för kompensationsbidrag 2005 är fr o m den 1 september 2004 t o m den 31 augusti 2005.

Ersättningen för 2005 är:

Område	Antal ha	Kr/ha
5:a	0-60	1210
5:a	>60	605
5:b	0-60	710
5:b	>60	355

Höjd ersättning för skötsel av betesmarker och slåtterängar

Grundersättningen per hektar höjs -12- med 100 kr till 1100 kr.

Tilläggsersättningen per hektar för slåtterängar höjs med 1000 kr till 2400 kr.

(Tilläggsersättningen för betesmarker är oförändrat 1400 kr/ha).

Ersättning per hektar för lieslätter höjs med 3500 kr till 6500 kr.

Skyddszoner och uttagen areal

Från och med 2005 kan du inte anmäla dina skyddszoner som uttagen areal.

Ekologisk djurhållning

För dig som börjar med ekologisk djurhållning 2005 kan, fr o m 2007, vissa stödregler anpassas till de ändringar som tidigare gjorts för certifierat (KRAV) ekologiskt lantbruk.

De stödregler som kan komma att skärpas 2007, är reglerna om andel konventionellt foder, tillåtna fodermedel samt regler för inköp av konventionella djur.

Ansökan av miljöstöd 2005

För er som tänker söka nytt eller utöka åtagande för miljöstöd måste åtagandebblanketten rekvideras från Länsstyrelsen. Blanketten skickas inte ut tillsammans med SAM 2005. Utöver åtagande blanketten måste även SAM 2005 lämnas in för att söka utbetalning av stöden. **Sista dag för ansökan är 20 april 2005.**

Observera! Osäkerhet om nya miljöstödsåtaganden!

Vissa ersättningsformer kan komma att stängas för nya åtaganden.

Miljö- och landsbygdsprogrammet är väl utnyttjat i förhållande till tilldelad budget. Det kan hända att vissa ersättningsformer kommer att stängas för nya åtaganden och utökningar 2005.

Ersättningsbeloppen kan ändras, och vid nya åtaganden kommer ett förbehåll göras för beloppsändringar. Detta innebär att det är möjligt att beloppen för miljöstödsersättningar-na revideras från och med 2007.

Förlängning av åtaganden

Det nya Miljö- och landsbygdsprogrammet löper till och med 2006. Om du tillhör dem som gick in i åtaganden första året så går dina åtaganden ut 31 december 2005. Med största sannolikhet kommer det att gå att förlänga åtagandena ett år till, till och med 2006. Det är en frivillig förlängning.

Ny programperiod

Nästa programperiod för miljöstödsprogrammet börjar 2007. Hur det kommer att se ut är inte bestämt än.

Anna-Karin Florman
08-785 42 37

SAM Internet - anmäl dig i god tid!

- SAM Internet är en gratis internetjänst från Jordbruksverket och länsstyrelserna.
- Gör ansökan i datorn, och SAM-blankett eller blockkarta behöver inte lämnas in.
- Åtagandebblanketten måste dock lämnas in om du tänker söka nytt eller utöka ditt åtagande för stöd för miljövänligt jordbruk.
- Den som vill använda SAM Internet och inte har ett lösenord sedan tidigare, ska anmäla sig på Jordbruksverkets hemsida, www.sjv.se. Efter din anmälan får du med posten ett lösenord och instruktioner för hur du ska använda tjänsten.
- OBS! Det kan dröja några dagar innan du får lösenordet så anmäl dig i god tid. Det är speciellt viktigt om du bokat tid hos någon konsult som använder sig av SAM Internet.
- Om du har tappat bort ditt lösenord ska du anmäla dig igen på SJV:s hemsida. Du som redan har ett lösenord till SAM Internet kan fortsätta använda det lösenordet, och behöver alltså inte anmäla dig på nytt.

Kontaktpersoner för SAM Internet på Länsstyrelsen är Anders Larsson, Jim Bingham och Johannes Tykesson.

Anmäl dig på www.sjv.se

Foto: Åsa Pettersson

Tvärvillkor för jordbruket

I EU:s regler som styr jordbrukspolitiken anges att från och med år 2005 kommer nya regler, de så kallade tvärvillkoren att införas, bland annat för att förbättra den yttre miljön samt även djurmiljön. Det är egentligen inga nya regler, utan de finns och gäller redan idag. Vad som är nytt är att reglerna kommer att kopplas till gårdens stöd, d v s att brukaren måste ta hänsyn till tvärvillkoren för att få sina stöd utbetalda. Om det vid en kontroll upptäcks att dessa inte följs, kan delar av eller

hela stödet dras in. Tvärvillkoren innebär dels verksamhetskrav för din jordbruksfastighet och dels skötselkrav för din jordbruksmark.

För följande stöd krävs det att tvärvillkoren följs:

- Gårdsstödet
- Handjursbidraget
- Mjölkbidraget
- Stöd för energigrödor
- Stöd för proteingrödor
- Stöd för stärkelsepotatis

Foto: Lena Andersson Webrink

Verksamhetskrav

Verksamhetskraven består av svenska regler (de som finns i lagar, förordningar och föreskrifter) som bygger på EU:s regelverk och finns inom områdena folkhälsa, djurhälsa, växtskydd, miljö och djurskydd.

Med början den 1 januari 2005 kommer vissa av dessa regler att användas som verksamhetskrav och kopplas till gårdens stöd. Ytterligare verksamhetskrav kommer därefter år 2006 och 2007 att kopplas till stöden.

Verksamhetskrav som från år 2005 kopplas till gården är inom följande områden:

- Skydd av vilda djur och växter
- Skydd av grundvatten
- Spridning av avloppsslam
- Skydd mot utsläpp av kväve från jordbruket
- Märkning, journalföring och registrering av nötkreatur
- Märkning och journalföring av grisar, får och getter

Verksamhetskrav som från år 2006 kopplas till gården är inom följande områden:

- Användning av växtskyddsmedel
- Förbud mot att använda hormoner och vissa andra läkemedel
- Livsmedels- och fodersäkerhet
- Förebyggande av TSE-sjukdomar hos djur
- Anmälan och förebyggande av smittspridning av vissa djursjukdomar

Verksamhetskrav som kopplas till gårdsstödet från år 2007 är:

- Gott djurskydd

Mer detaljerad information om regler och vem man ska kontakta angående ovanstående verksamhetskrav, kommer att sändas ut i en broschyr tillsammans med SAM-blanketten under februari månad. Broschyren kan även beställas hos länsstyrelsen eller jordbruksverket. Det kommer även att hållas kostnadsfria kurser om tvärvillkoren, som länsstyrelsen kommer att anordna.

Skötselkrav

Jordbruksmarken ska hållas i god jordbrukshävd. Skötselkraven kallas ibland även för hävdvillkor. Syftet med skötselkraven är att främja bevarandet av jordbruksmark genom god jordbrukshävd och god miljö. Jordbruksmarken delas i gårdsstödet in i två huvudgrupper; åkermark samt betesmark och slätteräng.

Åkermark

Med åkermark menas ett jordbruksskifte som kan användas till växtodling eller bete och som är lämpligt att plöja. För all åkermark, utom åker planterad med energiskog, gäller att fleråriga skott av sly, buskar och träd, vedartade växter inte får förekomma. Den befintliga dräneringen ska underhållas så att marken inte försumpas.

Träda

Träda är åkermark som tas ur produktion, antingen frivilligt eller på grund av uttagsplikt. Förutom de skötselkrav som allmänt gäller för åkermark, se ovan, ska växtligheten på trädan slås av om betydande problem kan förutses med oönskad pollinering eller spridning av ogräsfrö med mera, till annan jordbrukares intilliggande jordbruksskiften. Information om de länsvisa bestämmelser-

na som gäller för trädad mark kommer att finnas med i broschyren som bifogas när SAM-blanketten skickas ut.

Eftersom som all jordbruksmark ska ingå i gårdsstödet och uppfylla skötselkraven är det inte längre tillåtet att ha svartträda. En fånggröda ska etableras senast den 15 juli om inte skiftet ska höstsås.

I de flesta fall krävs att en fånggröda etableras på den trädade marken. Som fånggröda räknas gräs (ej spannmål), klöver, lucern, vicker, getärt, kärringtand, honungsört och vitsenap. Arterna får etableras i renbestånd eller i blandning. Andelen baljväxter får vara högst 30% av utsädesblandningens vikt. Även en vall kan räknas som fånggröda om den inte används under trädesperioden.

Betesmark och slätteräng

Med betesmark menas ett jordbruksskifte som inte är lämpligt att plöja. Det ska användas till bete och vara bevuxet med gräs och örter som är dugligt som foder.

Skogsmark får inte räknas som betesmark i gårdsstödet. Däremot kan mark som fastställts som skogsbete av länsstyrelsen räknas som betesmark om den ingår i ett 5-årigt miljöersättningsåtagande.

Betesmark som ingår i gårdsstödet ska betas årligen. Det ska tydligt synas att alla delar i skiftet använts till bete efter betessäsongens slut. Betet kan ersättas med slätter och skörd enstaka år men måste då de följande två åren betas av betesdjur. Som betesdjur räknas även hästar.

Slätterängar ska skötas med årlig slätter och skörd. Slättern ska ske med klippande eller skärande redskap. Slättern kan även kompletteras med efterbete och lövtäkt.

Marken ska även skötas så att igenväxning hålls tillbaka. Starkt igenväxta partier kan medföra sanktioner på hela ditt stödbelopp.

Vad händer om man inte följer tvärvillkoren?

Kontroll av att tvärvillkoren följs kommer att utföras både av länsstyrelsen och av kommuner i länet (eventuellt även andra myndigheter). Kommunerna kommer vid sina inspektioner alltid att informera länsstyrelsen om sina iakttagelser hos brukare. Om en jordbrukare inte följer verksamhetskraven och skötselvillkoren riskerar jordbrukaren en minskning på hela eller delar av de stöd som är kopplade till tvärvillkoren.

Rose-Mari Åkerström

Utbildning anordnas om tvärvillkoren

Utbildning om tvärvillkoren kommer att ingå som en del i länsstyrelsernas KULM-verksamhet (KULM =KompetensUtveckling av Lantbrukare inom Miljöområdet). Kurserna kommer att vara avsedda för lantbrukare som söker gårdsstödet med flera stöd. Målet är att ge lantbrukarna kunskap om normer för miljö, livsmedelssäkerhet, djurhälsa och djurskydd i lantbruket. Det ska också ges möjlighet att få reda på vad tvärvillkoren innebär, vilka krav som ställs och vilka åtgärder som bör vidtas för att följa tvärvillkoren. En förhoppning är att kunskap om detta, hos såväl enskilda jordbrukare som jordbruksnäringen, kan leda till positiva effekter på miljö, livsmedelssäkerhet, djurhälsa och djurskydd. En annan positiv effekt förväntas bli att risken för sanktioner för enskilda lantbrukare såväl som för näringen sjunker. Kurserna kommer att vara frivilliga och utan avgift för deltagarna.

Åsa Pettersson

Aktuellt om djurbidrag gällande 2004

Övergångsregler för handjursbidrag

Med övergångsregler menas att du kan beviljas handjursbidrag inklusive extensifieringsbidrag för handjur som slaktas under tiden 1 januari 2005 – 31 mars 2005 och som du aktivt för över till ansökan om handjursbidrag för 2004. Handjursbidrag kan beviljas för en djurtäthet upp till 1,8 djurenheter per hektar foderareal 2004. Djurtätheten för extensifieringsbidraget påverkas inte direkt, då det är det genomsnittliga djurinnehavet under 2004 som ligger till grund för djurtäthetsberäkningen.

Extensifieringsbidraget

Brevet "Aktuellt djurinnehav" kommer att skickas ut under senare delen av februari. Där framgår det vilka nötkreatur som räknats t.o.m den 31/12 2004. Om allting stämmer behöver man inte göra något, men om något är fel ska rättningar skickas in till Länsstyrelsen och till CDB.

Utbetalning av djurbidrag gällande 2004

Slutbetalningen av djurbidragen 2004 (am-och dikobidrag, handjursbidrag, slaktbidrag och extensifieringsbidraget) kommer att ske den 31 maj 2005.

Foto: Christer Södereng

Aktuellt om djurbidrag 2005

Förändringar 2005

Handjursbidraget kommer att finnas kvar till ca 75 % av 2004 års stödbelopp. Slaktbidraget, am- och dikobidraget, tackbidraget samt extensifieringsbidraget ersätts av gårdsstödet. Detta medför att systemet med bidragsrätter för am- och dikor samt tackor upphör.

Kravet att man måste ha foderareal för att kunna få handjursbidrag upphör 2005. Därmed försvinner också kravet på en viss djurtäthet (tidigare begränsades handjursbidraget till 1,8 djurenheter/hektar foderareal).

Observera dock att du alltid måste anmäla all din jordbruksmark i din SAM-ansökan om du ansöker om handjursbidrag, eftersom det finns skötselkrav på all jordbruksmark som ingår i ditt jordbruksföretag.

Tvårvillkor införs 2005. De flesta av dessa gäller sedan tidigare. Det nya är att de fr.o.m den 1 januari 2005 kopplas till ditt stöd. Du måste uppfylla dessa villkor för att få fullt gårdsstöd, men även för att kunna få andra stöd såsom handjursbidrag.

För mer information om tvårvillkoren, se broschyren ”God miljö för gårdens stöd”, som kommer att skickas ut till alla jordbrukare i februari.

Anmälan för handjursbidrag

Om du avser att ansöka om handjursbidrag och inte tidigare har gjort en föranmälan, ska du skicka in en anmälan före första slakttillfället till Jordbruksverket. Använd blanketten ”Anmälan Handjursbidrag”

Du som redan har en gällande föranmälan behöver inte göra någon ny-anmälan om du skickat djur regelbundet sedan din senaste anmälan lämnades in. Nyanmälan måste göras om företaget får ett nytt organisationsnummer.

För mer information om handjursbidraget se broschyren ”Handjursbidrag”.

Mjölkbidrag 2005

Mjölkbidraget infördes 2004 och kommer att finnas kvar till 2007.

Bidraget baseras på din mjölkkvot den 31 mars 2005. Du måste ha levererat mjölk mellan den 1 april 2004 — den 31 mars 2005. Ansökan gör du genom att skicka in SAM 2005 senast den 20 april 2005. Om du bara söker gårdsstöd eller mjölkbidrag kan SAM 2005 lämnas in senast den 15 maj 2005.

Kompensationsbidrag, Miljöstöd för ekologisk produktion samt för utrotningsshotade husdjursraser finns kvar och går att söka 2005. För mer information om dessa stöd se Jordbruksverkets informations broschyrer eller Jordbruksverkets hemsida (www.sjv.se).

Anna-Karin Florman
08-785 42 37

Glöm inte att förpröva ditt djurstall innan du bygger!

En förprovning innebär att den planerade byggnationen ska granskas ur djurskyddssynpunkt av länsstyrelsen. Det är djurskyddslagen, djurskyddsförordningen samt Statens Jordbruksverks föreskrifter om djurhållning inom lantbruket m m, som reglerar denna granskning.

Om du vill veta mer om förprovning av djurstallar eller vill beställa ansökningsblanketter kan du ringa mig, Lena Andersson Webrink (08-785 49 36) eller gå in på Djurskyddsmyndighetens hemsida, www.djurskyddsmyndigheten.se

Arrendesynemän

Syn av ett arrendeställe kan bl.a. göras då en arrendator tillträder och frånträder ett arrendeställe. Genom synen bestäms i vilket skick arrendestället är. Syn hålls av minst två personer som av länsstyrelsen förklarats behöriga att hålla syn.

Syneman skall vara förtrogen med arrende- och jordbruksförhållandena i länet.

För perioden 1 januari 2005 till och med 31 december 2007 har Länsstyrelsen förklarat följande personer behöriga att hålla arrendesyn enligt förordningen (1971:704) om syne- män enligt 9 kap jordabalken:

Bo Ivgren,
Frösunda Löfsta Säteri,
186 95 VALLENTUNA
tel 08 - 512 320 74

Jan Jerpdal
Sparrsätra Lådö,
745 95 ENKÖPING
tel 0171 - 208 89

Per-Orvar Juréus
Helleby gård, 153 92 HÖLÖ
tel 08 - 551 579 85

Lars Lodin
Sänsjö Pl 1852,
761 92 NORRTÄLJE
tel 0176 - 239 800

Anders Tideström
Ekehill, 195 94 MÄRSTA
tel 08 – 591 471 02

Thomas Wiiburg
Saxängens gård,
640 51 STJÄRNHOV
tel 0158 – 430 60

Jerker Laufors
Asknäs gård, 178 52 EKERÖ
tel 08 – 560 204 18

Björn Holmer
Fors Bro 21, 148 91 ÖSMO
tel 08 – 520 300 69

För mer information om arrendesy-
nemän kontakta gärna :

Sven-Erik Svensson,
08-785 49 04

"Greppa Näringen" sprider sig till lantbrukarna i Stockholms län!!

Greppa Näringen är ett projekt som man framgångsrikt har drivit i södra Sverige de senaste åren. Det är lantbruksnäringens eget sätt att uppnå miljömålen och göra det på frivillig väg utan pålagor.

Under förra året inledde Länsstyrelserna i Mälardalen och LRF en dialog med Jordbruksverket om möjligheterna att utvidga projektet Greppa Näringen till att även omfatta vår region. Dessa diskussioner har nu burit frukt och vi kommer att under året erbjuda delar av Greppa Näringen i länet. Med begränsade resurser tvingas man till prioriteringar och vi vill att pengarna används där de gör mest nytta. Därför har vi bestämt att de gårdar som överstiger 100 hektar och/eller har över 50 djurenheter kommer att erbjudas individuell rådgivning enligt Greppa Näringens s.k. rådgivningsmoduler.

De lantbrukare som omfattas av detta erbjudande kommer inom kort få ett brev hem i lådan med en inbjudan att ingå i Greppa Näringen. När du har anmält dig så kommer det att komma ut en rådgivare till din gård för att diskutera vilka behov av rådgivning som du har på din gård. Du kan få rådgivning om allt från kväve- och fosforstrategi till kontroll av foderstater. Rådgivningen anpassas

alltså utifrån dina behov och önskemål!

Ta nu chansen att ta del av denna rådgivning, för det finns vinster både för miljön och dig med detta! För varje kilo kväve som du kan behålla på gården så minskar dina kostnader, det finns pengar att spara! Samtidigt hjälper du till så att vi kan bl.a. minska övergödningen.

Har du några frågor om detta så slå mig en signal, jag nås på telefon 08– 785 49 12. Mer om Greppa Näringen finns på www.greppa.nu.

Christer Yrjas

Vad är en godkänd betesmark i det nya gårdsstödet?

Många undrar vilka marker som kommer att bli godkända som betesmarker i gårdsstödet. Det är förstås svårt att säga generellt eftersom betesmarker kan se så olika ut beroende på regionala skillnader, historia, markfuktighet, trädstruktur och mycket mer. Några generella principer kan man dock ändå utgå ifrån.

- Gårdsstödet utgår för betesmark, slätteräng och av länsstyrelsen godkänt skogsbete (se artikel om tvärvillkor på sidorna 11-14).
- Marken ska vara bevuxen med gräs och örter som har fodervärde. Bestånd med t.ex. mycket älgräs och veketåg (fuktiga marker) eller piprör och kruståtel (vanligt på hyggen) anses inte ha fodervärde.
- Träd- och buskskiktet ska vara tillräckligt glest så att gräsväxten inte hämmas av beskuggningen.
- Träd- och buskskiktet får i första hand bestå av träd som av tradition har funnits i betesmarker och som tydligt har växt upp i en välhävdad mark. Exempel på sådana träd är vidkroniga lövträd, hamlade träd (påverkade av lövtäkt), blommande eller bärande träd och buskar som t.ex. vildapel och nypon. Vilka trädslag det är eller hur tätt de får stå måste bedömas från fall till fall eftersom det varierar mycket beroende på var man är i länet.
- Sly, unga träd eller buskage som har brett ut sig på grund av att hävden har varit för svag bedöms som igenväxning i miljöstödet, men accepteras i gårdsstödet. Dock, om igenväxningen blir så kraftig att grässvålen luckras upp sanktioneras även gårdsstödet!
- Man har **inte** första året på sig att ställa i ordning betesmarken som man har i miljöstödet. Marken ska redan vara färdigrestaurerad och ha en utvecklad grässvål när man ansöker i år.
- Skötselkravet i tvärvillkoren måste vara uppfyllt. Det innebär att betesmarker ska betas varje år och betespåverkan ska vara tydlig i hela skiftet.

Pär Karlsson

Inbjudan till kurs om stutuppfödning

Intresset för stutuppfödning har ökat markant på senare år. Orsaken är att allt fler lantbrukare är intresserade av att hålla naturbetesmarkerna öppna. Stuten är lätthanterlig och har god förmåga att utnyttja extensivt bete.

Resultat från en treårig studie på åtta gårdar i Västsverige visar bland annat att bra djurtillväxt och naturbete går att förena.

Vill Du veta mer om ekologisk eller konventionell stutuppfödning är Du välkommen till nedanstående kurs.

Program

- Mjolk- eller köttassut?
- Tillväxtplanering och utfodring
- Slaktmognad: intensitet, fettansättning, raser
- Hur kan Du påverka avräkningen?
- Produktionskontroll
- Redovisning av stutprojektet
- Ekonomi

Föreläsare

Bertil Pettersson – Länsstyrelsen i Västra Götaland

Tid och plats

Torsdagen den 17 mars

Kursen börjar klockan 9.30 med fika och slutar klockan 15.00

Hölö församlingshem

Anmäl **senast den 9 mars** till Lena Frank 08 –785 49 25 eller Åsa Pettersson 08-785 41 97. Anmälan per e-post går också bra till asa.pettersson@ab.lst.se

Kursen är kostnadsfri och finansieras genom länsmiljöprogrammet i Stockholms län av Sverige och EU gemensamt

LÄNSTYRELSEN I
STOCKHOLMS LÄN

INBJUDAN TILL BYGGNADSVÅRDSdag

En heldagskurs om odlingslandskapets kulturhistoriskt värdefulla ekonomibyggnader. Vilka olika typer av byggnader har vi? Varför är de så värdefulla? Hur ska man på bästa sätt renovera och bevara dessa? Vi varvar teori inomhus med att gå ut och titta på intressanta exempel. Tyngdpunkten ligger på restaurering och bevarande och många praktiska råd och tips utlovas. Kursledare är Peter Breiman, hantverkare och Karolina Matts, antikvarie.

Kursen erbjuds vid två tillfällen.

31 mars i Estuna Bygdegård och **1 april** i Sorunda Bygdegård

Detaljerat program och vägbeskrivning skickas ut efter anmälan. Sista anmälningssdag är den 21 mars. Anmälan görs till

Hanna Williamsson 08-785 49 38 eller

Lena Frank 08-785 49 25

Foto: Pär Karlsson

Kursen är kostnadsfri för deltagarna och finansieras av EU och Svenska staten gemensamt

Dags att skicka in ansökan om bidrag för renovering av ekonomibyggnader!

Sista dagen är 15 mars 2005. Ansökningshandlingar finns på hemsidan www.ab.lst.se, men kan också skickas till er.

Ring Karolina Matts på kulturmiljöenheten: 08-785 44 24

Lantbruksenheten

Vx 08-785 40 00

Fax 08-650 77 40

Telefonlista med direktnummer

Emmervall Jan	Lantbruksdirektör	785 49 07
Andersson Webrink Lena	Förprovning djurstallar, Lantbruksinfo	785 49 36
Viveka Appeltoft	EU-stöd	785 49 33
Bingham Jim	Kontrollansvarig, EU-stöd, SAM Internet	785 49 30
Carlsson Cathrine	Miljöstöd, Återkrav	785 49 44
Carlsson Lars	Företagsekonomi, Strukturstöd	785 49 28
Florman Anna-Karin	Husdjur, djurbidrag, EU-stöd	785 42 37
Frank Lena	Registrator, kursanmälningar	785 49 25
Hammarbäck Peter	Strukturstöd	785 49 31
Karlsson Pär	Restaurering betesmarker, Åtgärdsplaner	785 49 40
Larsson Anders	Stödsansvarig, SAM Internet	785 49 14
Larsson Iris	Blockkartor, EU-stöd	785 49 18
Nigell Kristina	Återkrav, EU-stöd	785 49 32
Norén Cecilia	EU-stöd	785 53 21
Pettersson Åsa	Husdjur, Djurbidrag, KULM*	785 41 97
Sjöstrand Christina	Lån, Strukturstöd, Ekonomi	785 49 09
Stålnacke Pia	Vattenhushållning, Våtmarker	785 49 17
Svensson Måns	Åtgärdsplaner	785 49 13
Svensson Sven-Erik	Fastighetsfrågor, Strukturstöd	785 49 04
Tykesson Johannes	EU-stöd, SAM Internet	785 49 20
Williamsson Hanna	Restaurering betesmarker, Åtgärdsplaner	785 49 38
Yrjas Christer	Stallgödselfrågor, Skydd av miljökänsliga områden, Landsbygdsutveckling, Bifrågor	785 49 12
Åkerström Rose-Mari	EU-stöd	785 49 37

Tjänstledig: Maria Strömberg

---

*) KULM=KompetensUtveckling av Lantbrukare inom Miljöområdet

*Till Jordbrukarna i
Stockholms län*

**POSTENS
GRUPPFÖRSÄNDELSER**

Adress:

Lantbruksenheten
Länsstyrelsen i Stockholm
Hantverkargatan 29, Box 22 067
104 22 Stockholm, Sverige
Tel: 08 - 785 40 00 (vxl)
Fax: 08 - 650 77 40

Besök vår hemsida på Internet! www.ab.lst.se

ISSN 1651-8454